

Sygn. akt II AKzW 89/23

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący: S. R. P. /del./

Protokolant: Katarzyna Korbiel

po rozpoznaniu w sprawie

M. L.

skazanego z art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i innych

zażaleń skazanego i jego obrońcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 28 grudnia 2022 r., sygn. akt III Ko 963/22

w przedmiocie odmowy rozłożenia grzywny na raty

na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. i art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w.

postanawia

1/ zmienić zaskarżone postanowienie i na podstawie art. 15 § 1 k.k.w. umorzyć postępowanie w przedmiocie wniosku o rozłożenie grzywny na raty;

2/ zwolnić skazanego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 28 grudnia 2022 r., sygn. akt III Ko 963/22, Sąd Okręgowy w Krakowie odmówił skazanemu rozłożenia na raty grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 40 złotych każda, orzeczonej wyrokiem tego Sądu z dnia 21 listopada 2018 r., sygn. akt VI K 145/18 [k. 52].

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł obrońca skazanego, który zarzucił naruszenie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. oraz art. 49 § 1 k.k.w., polegające na błędnym przyjęciu, że wobec skazanego brak jest pozytywnej prognozy co do regularnego spłacania rat rozłożonej grzywny oraz brak jest podstaw do przyjęcia, że skazany podejmie pracę i spłaci grzywnę. Podnosząc przedmiotowy zarzut odwoławczy obrońca skazanego wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i rozłożenie na raty obciążającej go grzywny. Alternatywnie skarżący obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania [k. 56-57].

Na powyższe postanowienie osobiste zażalenie, zatytułowane jako: „wniosek”, złożył również skazany. Skazany podniósł w nim w szczególności, że nigdy nie uchylał się od spłaty grzywny, zaś po odbyciu kary zasadniczej od razu podejmie pracę i spłaci ją terminowo w ratach. Skazany podkreślił również, że podczas osadzenia w zakładzie karnym, zgromadził na tzw. żelaznej kasie kwotę około 1800 złotych, którą również zobowiązuje się przeznaczyć na spłatę grzywny. W oparciu o tego rodzaju argumentację skazany wniósł o przychylenie się do jego wniosku i rozłożenie obciążającej go grzywny na raty [k. 59].

Sąd Apelacyjny stwierdził, co następuje.

Niezależnie od zarzutów zażaleń zaskarżone postanowienie należało zmienić, gdyż postępowanie w przedmiocie wniosku jest niedopuszczalne i podlega umorzeniu na podstawie art. 15 § 1 k.k.w. Należy bowiem zwrócić uwagę, że konsekwencją zarządzenia na podstawie art. 46 § 1 k.k.w. wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności w zamian za grzywnę (k.37), jest to, że orzeczona prawomocnym wyrokiem grzywna nie podlega wykonaniu, a w jej miejsce wykonuje się zastępczą karę pozbawienia wolności. Nie mamy zatem tu do czynienia z modyfikacją formy wykonania kary grzywny, jak jest to chociażby w przypadku rozłożenia grzywny na raty, lecz z zastępczym jej wykonaniem poprzez (zastępczą) karę pozbawienia wolności. W konsekwencji dalszym przedmiotem postępowania wykonawczego jest już wyłącznie zastępcza kara pozbawienia wolności, a kwestia wykonania grzywny w jej podstawowej formie może „odżyć” wyłącznie w sytuacji, gdyby doszło do zmiany lub uchylecia wcześniejszego postanowienia o zarządzeniu wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności.

Wcześniejsze rozważanie przez sąd przesłanek określonych w art. 49 § 1 k.k.w., w tym m.in., czy natychmiastowe wykonanie grzywny pociągnęłoby dla skazanego lub jego rodziny zbyt ciężkie skutki, nie ma jakichkolwiek racji i byłoby zawieszona w próżni, skoro w zamian za grzywnę wykonaniu podlega zastępcza kara pozbawienia wolności. Oznacza to, że rozstrzygnięcie kwestii modyfikacji formy wykonania grzywny, takiej jak rozłożenie na raty, czy też kwestii umorzenia grzywny, w sytuacji gdy w mocy pozostaje postanowienie o zarządzeniu wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności za tę grzywnę, jest bezprzedmiotowe. Skoro bowiem kara grzywny została zamieniona na zastępczą karę pozbawienia wolności, nie istnieje przedmiot postępowania, co do którego można by orzekać. W konsekwencji postępowanie incydentalne w przedmiocie wniosku skazanego o rozłożenie grzywny na raty podlegać powinno umorzeniu na podstawie art. 15 § 1 k.k.w. z uwagi na zaistnienie okoliczności wyłączającej postępowanie.

Jednocześnie należy podkreślić, że powyższe zapatrywanie nie oznacza, iżby kwestia rozłożenia grzywny na raty nie mogła już w żadnym razie być przedmiotem rozstrzygnięcia w postępowaniu wykonawczym. Jest to jednak uzależnione od uprzedniego uchylecia w trybie art. 24 § 1 k.k.w. postanowienia o zarządzeniu wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności. Może to nastąpić zarówno na wniosek skazanego, jak i z urzędu. Nie można zatem wykluczyć i takiej sytuacji, kiedy impulsem do uchylecia z urzędu takiego postanowienia będzie wniosek skazanego o rozłożenie grzywny na raty i podniesione w nim okoliczności wskazujące na to, że sytuacja majątkowa skazanego uległa istotnej zmianie i realne jest wykonanie grzywny, w tym poprzez spłatę jej w ratach.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.